

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

7 may 2016-cı il № 34 (2049)

Qiyməti 25 qəpik

General-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti ordumuzun şəxsi heyəti üçün ən layiqli örnekdir

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının tarixində müstəsna rol malik dahi şəxsiyyətdir. Onun respublikamızda siyasi hakimiyyətdə olduğu bir-birindən fərqli dövrləri təhlil ediləndə aydın olur ki, bütün mərhələlərdə dünyaya şöhrətli siyasi xadimin xalqımız üçün mühüm xidmətləri olub. Hansı ki bu xidmətlər sayəsində Azərbaycan mü-tərəqqi inkişaf dövrünü yaşayıb, böyük gələcəyə hesablanmış mühüm islahatlara imza atıb.

Azərbaycanın müstəqillik dövründən əvvəlki illərə, yəni Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi Sovet dövrünə nəzər yetirək. Keçmiş SSRİ adlı ittifaqın tərkibində mövcud olan respublikamız 1969-cu ilə qədər bəlkə də ən geridə qalmış milli respublikalardan biri idi. Amma təcrübəli dövlət xadimi Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlişindən sonra qısa zaman ərzində Azərbaycan bir-birinin ardınca mühüm uğurlara imza atdı. Ulu öndərin o vaxtlar həyata keçirdiyi islahatların arxasında böyük uzaqgörənlik, müdriklik dayanırdı. Respublikamızın iqtisadi-mədəni inkişafında qazanılan uğurlar bir millət olaraq bizi bütün dünyaya tanıtmışdı. Azərbaycan istehsalatı olan bir sıra strateji məhsulların sorağı okeanın o tayından, inkişaf etmiş ölkələrdən gəlirdi. Həmçinin mədəni əlaqələrimiz genişləndirdi, xaqımız tanınırdı.

Sovet dönəmində kifayət qədər yüksək vəzifədə xidmət edən zabitlər bu gün də xatırlayırlar ki, ümummilli liderimiz respublikaya ilk rəhbərliyi illərində hərbi təhsil müəssisələrinə baş çəkərdi və istər zabitlər, istərsə də kursantlar arasında öz millətimizin övladları-

nın barmaqla sayılacaq qədər azlıq təşkil etməsinə görə narahatlıq keçirərdi. Məhz ötən əsrin 70-ci illərində onun birbaşa təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Bakıda ilk ibtidai hərbi məktəbin - indiki Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılması respublikamız üçün olduqca mühüm hadisə idi. Heydər Əliyevin siyasi uzaqgörənliyi, sərkərdə qətiyyəti bu hadisədə özünü bir daha büruzə vermişdi. Xalqımızın tarixi sərkərdəlik ənənələrinə hörmət və ehtiram göstərən rəhbər yaxşı bilirdi ki, bu ənənələrin dirçəldilməsinə sadəcə bir təkən verilməlidir və o, bunu vaxtında edə bildi. Sonrakı

dövrlərin təcrübəsi göstərdi ki, həmin təhsil müəssisəsi Azərbaycan gəncliyinin hərbi peşələrə marağının yüksəlməsində müstəsna rol oynadı. Bu məktəbin yetirməsi olan nə qədər məzun müstəqillik dövründə doğma ordumuzun yaranmasında və formalaşmasında mühüm rol oynadı, torpaqlarımızın erməni işğalçılarından müdafiəsində fədakarlıq göstərdi. Neçə-neçə sərkərdə və generalımız məhz həmin məktəbi bitirib və haqlı olaraq özlərini Heydər Əliyevin yetirmələri hesab edirlər.

Dahi rəhbərin siyasi fəaliyyətinin ikinci mühüm dövrü isə Azərbaycanın müstəqilliyə qo-

vuşduğu 20-ci əsrin 90-cı illərindən başlanır. Bu, elə bir dövr idi ki, gənc müstəqil dövlət öz dayaqlarını möhkəmlətməyə macal tapmadan müharibə və daxili çəkişmələrlə üz-üzə qalmışdı. Əlbəttə, daxildə gedən mübarizənin arxasında bəzi iri dövlətlərin dəstəyinə güvənən bədxah qüvvələrin dayandığı fərqi varsa, o zaman Azərbaycanın bir müstəqil dövlət kimi yox olmaq təhlükəsi ilə üzləşdiyini qeyd etməmək olmazdı. Belə ağır dövrdə xalqı uçurumdan xilas etməyə qadir olan güclü bir liderə ehtiyac vardı. Bu lider isə məhz dünya şöhrətli təcrübəli dövlət xadimi Heydər Əliyev

ola bilərdi. 1993-cü ilin iyununda bütün xalqın arzusu və təkidli tələbi ilə ölkədə hakimiyyətə qayıdan ulu öndərimiz yenidən siyasi iradə nümayiş etdirərək gənc müstəqil Azərbaycanı real təhlükələrdən xilas etdi və bununla da bütöv bir xalqın yeganə ümid yerinə çevrildi. Mühüm siyasi və iqtisadi islahatların müəllifi olan dahi rəhbərin xalqımız üçün ən mühüm xidmətlərindən biri də nizami bir ordunun yaradılması oldu. Buna görə də xalq onu doğma ordumuzun yaradıcısı hesab edir və əbədiyaşar komandan kimi xatirəsində böyük ehtiramla yaşadır.

Azərbaycan xalqı xoşbəxtdir ki, dövlətçiliyimiz yenə etibarlı şəxsə - ümummilli liderin yetirməsi olan güclü siyasi xadimə həvalə edilib. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən əbədiyaşar liderin idarəçilik təcrübəsi layiqincə davam etdirilir. Müasir dövrdə dövlətin əsas siyasi istiqamətlərindən biri ordu quruculuğunu inkişaf etdirməkdir və bu sahədə qazanılan uğurlar bir daha məlum aprel döyüşlərində öz təsdiqini tapdı. Bütün nailiyyətlərimizin fəvqündə isə bizə parlaq gələcək arzulamış ulu öndərimiz Heydər Əliyevin mühüm dövlət quruculuğu strategiyası dayanır.

Dövlət rəhbərliyinin uğurlu ordu quruculuğu siyasətindən ruhlanan hərbi qulluqçularımız da gündəlik döyüş tapşırıqlarını məsuliyyətlə icra edərək, təlim və məşqlərdə fəallıq göstərirlər. Şübhəsiz, müasir ordumuzun yaradıcısı olan ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyalarına sədaqətli olmaq, onun qiymətli ömür yolundan nümunə götürmək və ölkə başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin etimadını layiqincə doğrultmaq Silahlı Qüvvələrimizdə xidmət edən hər kəsin ən vacib vəzifəsidir. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun ordunun şəxsi heyəti ilə görüşlərində tövsiyə etdiyi kimi, ümummilli liderimizin həyat və fəaliyyəti bu gün Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçuları üçün ən layiqli örnekdir.

"Azərbaycan Ordusu"

“Heydər Əliyev irsində hərbi tarixi”

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında elmi konfrans keçirilib

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 2016-cı ildə elmi iş planı"na əsasən, mayın 4-də Hərbi Akademiyasının təşkilatçılığı ilə Təlim və Tədris Mərkəzində "Heydər Əliyev irsində hərbi tarixi" mövzusunda elmi konfrans keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyətinin, millət vəkllərinin, Hərbi Akademiyanın və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin, habelə, ölkənin elmi ictimaiyyətinin nümayəndələrinin qatıldığı tədbir xalqımızın dahi rəhbəri Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan soydaşlarımızın xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi, Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlanıb.

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov elmi konfransı giriş sözü ilə açaraq, öncə tədbir iştirakçılarını salamlayıb, ölkəmizin ordu quruculuğu siyasətinin müdrik şəxsiyyət Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu və xalqımızın hərbi ənənələrinin qorunub inkişaf etdirilməsində onun tarixi xidmətlərini vurğulayıb. Müasir dövrdə Silahlı Qüvvələrimizin dövlət rəhbərliyinin, şəxsən Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində daha da inkişaf etdiyini bildirib. Nazir qeyd edib ki, hərbi tariximizin araşdırılması üçün Silahlı Qüvvələrin Hərbi

Akademiyasının və ölkənin xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin rəhbərliyinə onun tərəfindən xüsusi tapşırıqlar verilib. "Hərbi tariximizin mühüm dövrü ulu öndərimizin siyasi hakimiyyətdə olduğu illəri əhatə edir. Buna görə də Heydər Əliyev irsi dərinlən öyrənilməli, onun ordu quruculuğunun inkişaf etdirilməsində tarixi fəaliyyəti tədqiq edilməlidir", - deyərək Müdafiə naziri elmi konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Sonra dahi rəhbərin mənalı ömür yolunu və tarixi fəaliyyətini əks etdirən sənədli film nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti, akademik Akif Əlizadə konfransda çıxış edərək ulu öndər Heydər Əliyevin xalqımıza və dövlətçiliyimizin inkişafına verdiyi töhfələrdən söz açıb. Zaman keçdikcə böyük rəhbərin daha dərinlən xatırlanmasını qeyd edən akademik vurğulayıb ki, ömrünü bütünlüklə xalqına həsr etmiş müdrik dövlət xadiminin ən mühüm xidmətlərindən biri də müasir Azərbaycan Ordusunun yaradılması və formalaşdırılması olub. Akademik son aprel döyüşlərindən söhbət açıb və bu qələbəmizin cəmiyyətdə böyük əhval-ruhiyyə yaratdığını qeyd edib.

Elmi konfransda Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının rəisi general-leytenant Heydər Piriyevin "Heydər Əli-

Müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin formalaşmasında misilsiz xidmətləri olan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin xatirəsi bütün xalqımızın qəlbində yaşayır və yaşayacaqdır. Özünün də qeyd etdiyi kimi, müstəqil Azərbaycan yaşadığıca, o da daim ürəklərdə qalacaqdır. Dahi rəhbərin anadan olmasının 93-cü ildönümü ərəfəsində ölkəmizin hər yerində tədbirlər keçirilir, xalq öz xilaskarının xatirəsini böyük ehtiramla yad edir.

yev və Azərbaycanın hərbi tarixi" mövzusunda geniş məruzəsi dinlənilib. General Azərbaycan xalqına məxsus hərbi ənənələrinin qorunub saxlanması ulu öndərin rolunu yüksək dəyərləndirib və qeyd edib ki, dahi rəhbərin respublikamıza rəhbərliyi illərində müxtəlif tarixi dövrlərdə Azərbaycanlı sərkərdələrin xidmətləri araşdırılıb, onların hərbi elminə verdiyi töhfələr lazımcasına qiymətləndirilib. "Birinci və İkinci Dünya müharibələri dövründə bir çox sərkərdələrimizin, məşhur generallarımızın döyüş xidmətlərinə önəm verən ulu öndər hərbi xadimlərinin gələcək nəsillərə təbliğ edilməsinə böyük əhəmiyyət verirdi. Məsələn, Böyük Vətən müharibəsində Azərbaycan oğullarının xidmətlərinə vaxtında düzgün qiymət verilməmişdi, amma müdrik dövlət rəhbəri olan Heydər Əliyev hərbi tariximizin tədqiq edilməsinə göstərdiyi diqqətin nəticəsi olaraq bu məsələlər gec de olsa öz həllini tapmışdı. Hazırda ölkəmizdə ordu quruculuğunun Heydər Əliyev mərhələsi hərbi tədqiqatçılar tərəfindən dərinlən öyrənilir, onun hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə həyata keçirdiyi hərbi islahatlar diqqətlə araşdırılır", - deyərək çıxışını davam etdirən nəticə görə, xalqımız və Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti əmindir ki, müasir dövrdə də ümummilli liderin hərbi strategiyası onun layiqli siyasi varisi olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən inamla davam etdirilir.

Sonra Prezident Administrasiyası ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri müavini Ərəstun Mehdiyev "Heydər Əliyev və Azərbaycanda hərbi təhlükəsizlik" mövzusunda

lüksəzlik konsepsiyasının əsasında ulu öndər Heydər Əliyevin ideyaları dayanır. "Bir məsələni xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, müdrik dövlət xadimi siyasi hakimiyyətinin müxtəlif tarixi mərhələlərində iradə və qətiyyət nümayiş etdirərək böyük gələcəyə hesablanmış islahatları həyata keçirib. Onun uğurlu ordu qu-

ümummilli liderimizin siyasi fəaliyyətinin və uzaqgörənliyinin nəticəsidir. Böyük dövlət xadimi Heydər Əliyev 1971-ci ildə Azərbaycanda ilk ibtidai hərbi məktəbi yaratmaqla hələ Sovet imperiyası zamanında əsl müdriklik nümayiş etdirib və ölkədə hərbi ənənələrin inkişafına, gənc nəslin hərbi marağının artırılmasına nail

rumuluğu strategiyası ilə Azərbaycanda hərbi təhlükəsizliyin təməli yaradılıb. Aprel döyüşləri ölkəmizdə hərbi təhlükəsizliyin etibarlı inkişaf etdirilməsinin parlaq təzahürü oldu. Nəinki işğalçı dövlət, həmçinin bütün dünya ölkələri Azərbaycanda qısa zaman ərzində qüdrətli ordunun yaradılmasına şahid oldu. Azərbaycan əsgəri sübut etdi ki, torpaqlarımızın keşiyində mətin dayanıb və istənilən anda düşmənin hərbi təxribatlarına layiqli cavab verməyə qadirdir."

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı isə çıxışında rəhbəri olduğu muzeyin fəaliyyətindən, burada tariximizin müxtəlif dövrlərini özündə əks etdirən maraqlı eksponatlardan söhbət açdı. Alim qeyd etdi ki, gələcək nəsillərimizin milli-mənəvi dəyərlər əsasında tərbiyə edilməsində hərbi tariximizin təbliği olduqca önəmlidir.

Elmi konfransda Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-mayor Rasim Əliyev "Azərbaycan hərbi tarixinin aktual problemlərinin Heydər Əliyev irsində yeri" mövzusunda məruzə ilə çıxış edərək ümummilli liderin irsinin Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti üçün layiqli örnək olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, Azərbaycanda hərbi təhsil formalaşmasında dahi rəhbərin xidmətləri əvəzsiz olub. "Burada bütün məsuliyyəti elmi qeyd etmək istəyirəm ki, həm Bakıda, həm də Naxçıvanda Hərbi Liseylərin fəaliyyəti

olmuşdu. Ötən əsrin sonlarına yaxın ölkəmiz yenidən müstəqilliyə qovuşanda artıq bu təhsil ocağının yetirmələri olan yüzlərlə zabit ordu quruculuğuna layiqli töhfələrini verirdi. Buna görə də ulu öndərimizin

ışıqlı xatirəsi daim qəlbimizdə yaşayacaqdır".

Konfrans iştirakçıları adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə müraciət qəbul olunub.

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası ilə Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi arasında qarşılıqlı əməkdaşlığa dair memorandumu general-leytenant Heydər Piriyev və akademik Nailə Vəlixanlı imzalayıblar.

Elmi konfrans öz işini müzakirələrlə başa vurub.

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
Natiq İSAYEVİNDİR**

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub

Mayın 5-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Türkiyə Respublikası Jandarma Qüvvələrinin Baş Komandanı, ordu generalı Qalip Məndinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyində qəbul edilən türkiyəli general protokola uyğun olaraq "Şərəf kitabı"nı imzalayıb.

General-polkovnik Zakir Həsənov qonaqları salamlayaraq regiondakı hərbi-siyasi vəziyyət barədə ətraflı məlumat verib, Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi əməkdaşlığın ikitərəfli və NATO çərçivəsində aparıldığını, hərbi, hərbi-

texniki və hərbi təhsil sahələrində əlaqələrin inkişafı üçün geniş potensialın olduğunu bildirib.

Müdafiə naziri fəaliyyətlərin

dövlət başçılarının dəstəyi, hərbi qurumlar arasında razılığa və təsdiq olunmuş illik əməkdaşlıq planlarına əsasən sürətlə davam etdirilərək daha da

genişləndiriləcəyini vurğulayıb.

General-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Jandarma Qüvvələrinin Baş Komandanının Azərbaycana səfərinin əlaqələrini-

zin daha da dərinləşməsinə müsbət təsir göstərəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Ölkəmizə ilk səfərindən məmnunluğunu bildiren ordu generalı Q.Məndi dövlətlərimizin əlaqələrinin qədim tarixi köklərə, mehriban dostluq ənənələrinə əsaslandığını və Türkiyənin Azərbaycanın vacib tərəfdaşı olduğunu xüsusi qeyd edib.

Sonra Azərbaycan və Türkiyə hərbi qurumları arasında əlaqələrin perspektivləri, hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil sahəsində əməkdaşlıq imkanları, birgə planların işlənilməsi, qarşılıqlı səfərlərin təşkili, o cümlədən maraqlı doğuran digər məsələlər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
foto
çavuş**

Vüsal HƏMİDOVUNDUR

Azərbaycan-Latviya hərbi əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib

Mayın 6-da Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Latviya Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Yuris Maklakovs ilə görüşüb.

Görüşdə Müdafiə naziri Azərbaycan-Latviya hərbi əməkdaşlığının həm NATO-nun müxtəlif proqramları, həm də ikitərəfli əsasda uğurla həyata keçirildiyini bildirdi.

Nazir ölkələrimiz arasında çox yaxşı siyasi əlaqələrin olduğunu, iqtisadi əməkdaşlığın yüksələn tempə inkişaf etdiyini vurğulayıb. Bu əməkdaşlığımızın dostluq münasibətləri üzərində qurulduğunu deyən general-polkovnik Zakir Həsənov xüsusi qeyd edib ki, Latviya birmənalı olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü hər zaman dəstəkləyir. Ermənistan tərəfindən torpaqlarımızın işğalını isə qeyri-qanuni sayır və qəti şəkildə pisləyir.

Qoşunların təmas xəttində yaranmış son hadisələrə də toxunan Müdafiə naziri Ermənistanın regionda sabitliyə əsas təhlükə yaratdığını, münaqişənin beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə uyğun həllinə nail olunmasının vacibliyini vurğulayıb.

Müdafiə naziri diplomatın ölkə-

mizdəki səfirlik fəaliyyəti dövründə Azərbaycan ilə Latviya arasında əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi işinə töhfəsini verəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

Səfir də öz növbəsində ölkələrimiz arasında əlaqələrin mehriban dostluq münasibətlərinə əsaslandığını, Latviyanın Avropada Azərbaycanın vacib tərəfdaşı olduğunu vurğulayıb.

Ölkələrimiz arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi-

ni qarşıya qoyulan prioritet vəzifələrdən biri olduğunu vurğulayan Y.Maklakovs səfir kimi fəaliyyəti dövründə ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişafı üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Görüşdə Azərbaycan-Latviya hərbi əlaqələri və qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər barədə də geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

6 may 2016-cı il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan və 60 millimetrlük minatanlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 112 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonunun Paravakar, Berkaber kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq, Qazax rayonunun Qızılcacılı kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibeyli, Ağbulaq kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Baş Qərvənd, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Nəmirlil, Qaraqaşlı, Mərzili, Yusifcanlı, Xocavənd rayonunun Kuropatqino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq, düşmənin mövqələri və səngərlərinə 117 dəfə atəş zərbəsi endirib.

Müdafiə nazirinin tapşırığına əsasən, qoşunların döyüş hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə hərbi birlik və birləşmələrdə keçirilən tə-

limlərə cəlb edilən müxtəlif növ hərbi texnikanın müəyyən edilmiş marşrutlar üzrə planlı şəkildə daşınması həyata keçirilib.

Qoşunlarda döyüş hazırlığının səviyyəsi yoxlanılır

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, "Həyəcan" signalı ilə qaldırılan hərbi hissələrin zirehli döyüş texnikaları cəmləşmə rayonlarına çıxarılaraq hərbi daşınmaların tələblərinə və müəyyən edilmiş normalara uyğun müvafiq istiqamətlər üzrə qısa müddətdə təlim bölgələrinə çatdırılıb.

Döyüş texnikası və şəxsi heyətin hərəkətinin tənzimlənməsi və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə yollarda və marşrutlarda komendant xidmətləri təşkil olunub.

Sursat və mərmilərin əlavə ehtiyatı yaradılır

Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı əks-həmlə əməliyyatları zamanı istifadə edilmiş sursat və mərmilərin yerlərinin doldurulması, eləcə də əlavə ehtiyatların yaradılması məqsədilə Müdafiə nazirinin tapşırığına əsasən planlı tədbirlər yerinə yetirilir.

Ölkəmizin hərbi sənaye komplekslərində, Rusiya və digər ölkələrin hərbi müəssisələrində istehsal edilən müxtəlif silah, texnika, digər döyüş elementləri üçün nəzərdə tutulmuş hər növ çaplı sursat və mərmilər qoşunların sərəncamına verilir.

Müdafiənin ön xəttində, eləcə də cəbhəboyu zonada yerləşən hərbi hissələrin təyin olunmuş döyüş dəstləri ilə təminatı normalara uyğun eşelonaşdırılır. Eyni zamanda uzunmüddətli döyüş əməliyyatları aparmaq üçün əlavə toxunulmaz ehtiyatların da yaradılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında təhsilin inkişafına həsr olunmuş seminar keçirilib

Mayın 6-da Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında hərbi təhsil sisteminin müəyyən sahələrinin inkişafına dəstək üzrə Azərbaycan-NATO birgə fəaliyyət planına müvafiq olaraq, Alyansın təlim və təhsil üzrə ekspert qrupu tərəfindən Silahlı Qüvvələrin müdafiə təlimatçıları üçün seminar keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, ikinci dərəcəli kapitan Andreas Hildenbrandın rəhbərliyi ilə keçirilən seminarda Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin və Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin professor-müəllim heyəti də iştirak edib.

Tədbir çərçivəsində NATO-da tətbiq edilən müasir tədris prosesi və metodologiyaları haqqında iştirakçılara məlumat verilib, mühazirələr oxunub, eləcə də Silahlı Qüvvələrdə mövcud olan təhsil sistemində geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda iştirakçılara sertifikatlar təqdim edildi.

"30 il əvvəl istehsal olunan silahları müasir silahlarla müqayisə etmək nağildir"

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi Ermənistanın kredit razılaşması əsasında Rusiyadan silah alması barədə məlumatlara münasibət bildirib.

olunan texnikanın "super" vəziyyətdə olması barədə Arsun Ovannisyanın açıqlamalarına, bu da ermənilərin növbəti uydurmasıdır. Çünki 30 il əvvəl istehsal olunan silahları alıb və onları tərifləyərək müasir silahlarla müqayisə etmək nağildir".

Nazirliyin Mətbuat Xidmətinin rəisi xüsusi vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, silah-sursatın, döyüş texnikasının yenilənməsi, əlavə döyüş ehtiyatlarının yaradılması, müasir silah və texnikanın, digər hərbi elementlərin alınması məqsədilə Silahlı Qüvvələrimiz üçün külli miqdarda maliyyə vəsaiti ayrılıb.

Qeyd edək ki, Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat katibi A.Ovannisyan mövcud kredit razılaşması əsasında Rusiya Federasiyasından Ermənistanla silah göndərilməsi prosesinin artıq başladığını bildirmişdi. O, dövlət maraqları ilə bağlı olduğu üçün silahların çatdırılma müddəti və təchizat məsələləri ilə əlaqədar açıqlama verməmişdi. Bununla yanaşı, A.Ovannisyan qeyd etmişdi ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin yeni silahlarla təchizatı təkcə Rusiya kreditləri hesabına deyil: "Kredit barədə söhbət getməyəndə də biz planlı şəkildə Ermənistan ordusunun silah təchizatının yenilənəcəyi barədə bildirmişdik. Kredit olmadan da böyük partiya silah almışıq."

A.Ovannisyanın sözlərinə görə, Rusiya Federasiyası ilə olan kredit razılaşmasına əsasən, təkcə silah-sursat deyil, həm də operativ-keşfiyyət xarakterli cihazlar alınır. Onun fikrincə, Rusiyanın ən yaxşı hərbi texnikası 1980-ci illərdə buraxılındır.

Xatırladaq ki, Rusiya Federasiyası Ermənistanla silah-sursat və hərbi texnika almaq üçün 200 milyon ABŞ dolları məbləğində kredit ayırıb.

Yeni alınan "Msta S" özüyəriyən haubitsaları döyüş təlimlərinə cəlb edilib

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi hazırlıq planına əsasən, Raket və Artilleriya Qoşunlarının təlimləri başlayıb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, təlimlərdə Rusiyadan alınaraq ölkəmizə gətirilən və qoşunların silahlanmasına yeni daxil olan "Msta S" özüyəriyən haubitsaların praktiki istifadəsi şəxsi heyət tərəfindən həyata keçirilir.

Döyüş vəziyyətinə uyğun səhra şəraitində keçirilən təlimlərdə yüksək dağıdıcı qüvvəyə malik artilleriya sistemlərinin döyüş atışı vəziyyətinə gətirilməsi, digər qoşun növləri ilə uzlaşmada effektiv tətbiqi və hərbi elementlərin praktiki icrası təkmilləşdirilir.

Təlimlərdə müxtəlif məsafələrdə yerləşən tək və cəm halında olan şərti hədəflərin pilotsuz uçuş aparatı vasitəsilə aşkarlanması, koordinatların təyin olunaraq məhv edilməsi üzrə tapşırıqlar da yerinə yetirilir.

si istiqamətində addımlar atacağı gözləməlidirlər. Məşhur bir kəlamda deyilirdi ki, "ölümü gözləmək ölümün özündən daha dəhşətlidir". Azərbaycan Silahlı Qüvvələri torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə qadirdir və tam hazırdır. Ermənilər ölmək, hər gün ölümü gözləyərək səksəkə, qorxu içində yaşamaq istəmirlərsə, Azərbaycan torpaqlarını tərk etməli, işğalçılığa son qoymalıdırlar.

Müdafiə Nazirliyi ermənilərin Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hücumu keçəcəyi barədə yaydığı məlumatlara münasibət bildirib

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidməti Ermənistan kriminal hərbi-siyasi rejiminin gündəmə gətirdiyi guya Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mayın 8-9-u ərəfəsində hücumu keçəcəyi barədə məlumatlara münasibət bildirib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildiriblər ki, Ermənistan tərəfi BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarına və qoşunlarının işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasına dair qətnamələrə əməl etməyəcəyi təqdirdə bunun baş verməsi labüddür və qaçılmazdır. Ermənilər hər gün, hər an, hər saat Silahlı Qüvvələrimizin torpaqlarımızın azad edilməsi, ərazi bütövlüyümüzün tam təmin olunma-

si istiqamətində addımlar atacağı gözləməlidirlər. Məşhur bir kəlamda deyilirdi ki, "ölümü gözləmək ölümün özündən daha dəhşətlidir". Azərbaycan Silahlı Qüvvələri torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə qadirdir və tam hazırdır. Ermənilər ölmək, hər gün ölümü gözləyərək səksəkə, qorxu içində yaşamaq istəmirlərsə, Azərbaycan torpaqlarını tərk etməli, işğalçılığa son qoymalıdırlar.

“Ön səngərdən əsgər gəlib”

Müdafiə Nazirliyi və Qusar rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə hərbi vətənpərvərlik tədbiri

Dan yeri sökülür. Gecənin qara köynəyinin ilmələri sökülür, dükca görmək istədiklərim görünür. Bu da Şahdağ!

Şahdağın sinəsindən sürüşən külək ağacların xırdaca budaqlarını, xırdaca budaqlarının yarpaqlarını mehlə ahəstəcə sıgallayır. Ordumuzun mövqe qələbələriylə gələn builk yazda yerin yaşıllığı, göyün göylüyü sözsə siğan deyil. Nədən belədi? - ön səngərdən əsgər gəlir axı! Göylər bu gelişin yolunu kölgələndirir, yerlər bu gelişə qucaq açılıb...

Əməkdar incəsənət xadimi polkovnik Abdulla Qurbaninin ssenarişi və rejissorluğu ilə tarixləşən "Ön səngərdən əsgər gəlib" kütləvi hərbi zəfər bayramı böyük amalın tərkib hissəsidir. Tədbirin mahiyyəti vətənpərvərlikdi, dövlətimizə sevgi, ehtiramıdır. Bu ilin yazına 23 il gözələnən nəhayətsiz sevinc, qürur, Qusara sığmayan ovqat gətirən əsgərlərə ad olan bayramdı Zəfər bayramı!..

Qusar rayon İcra Hakimiyyəti və Müdafiə Nazirliyinin birgə təşkilatçılığıyla keçirilən bu tədbir də indiyə qədər keçirilmiş digər tədbirlər kimi mükəmməl vətənpərvərlik əsəri təsirindədi; görüntü musiqini, musiqi şeiri, şeir sözü tamamlayır. Söz-şeyr-musiqi-görüntü vəhdəti ssenari əsasında mahiyyətin daha əhatəli dərkinə hesablanıb.

əvvəlın görüntüsü kimi hamının üreyini coşdurur. Elə bil o qanlı hadisələrdən 98 il keçməyib; gül qoyulmayan yer, budaqlarına gül düzülməyən ağac, gülsüz daş olmayıb. Bir kəlmənin hökmüdü bu görüntü... Bu görüntü tarixin unudulmadığını təsdiqlədi. Tarixini unudan xalq gec-tez yaşamını itirir; kimlər gəlir, kimlər qalır, kimlər gedir. Bugünkü tədbirin başlanğıcı təsdiqləyir ki, varıq, var olacağıq!..

məmləkətimizə!) təqdim edir. Ana da, ata da, qardaşlar da qürurludu. Ananın gözləri dolub-boşalsa da toxdaqlıdı. Gözucu Şahdağa sarı baxır. Oğlunu, torpaqlarımız uğrunda şəhid olanları o zirvədən də ucalıqda görür... General-leytenant Yaşar Aydemirov ölümündən sonra verilmiş "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalını Əmiraslan Xeyribəyovun anasına təqdim edir. Hamı nəfəsini içinə çəkib baxır. Kövrək, çox kövrək məqamıdı...

Ana tədbirə bayraqla gəlib. Oğlunun dəfnində ona verilmiş bayraqdı. Oğul əvəzi başına basıb bayraqımızı. Bayraqımız ana nəfəsiylə isinir, ana zamanında oğluna dediklərini bayraqa pıçıldadır sanki. Bayraqa pıçıldadıqlarını toplaşanlara da deyir: "Oğlumun dəfninə şahid olan bu bayrağın Şuşada dalğalanacağı günün həsrətindəyik. Onda elə bilərəm ki, oğlumun da ruhu şad olacaq. Oğullarımın atası da, yeniyetmə qardaşları da döyüşlərdə iştirak etməyə hazır oldu. Təki torpaqlarımız işğaldan azad edilsin..."

Silahlı Qüvvələrin Mahni və Rəqs Ansamblının (reisi əməkdar mədəniyyət işçisi polkovnik-leytenant Zöhrab İmamquliyevdir) solistləri Ağabala Abdullayev, Nigar Rəhimovanın, Vüsal Qasimovun ifasında "Vətən, sənin şəhidlərin" mahnısı səslənir. Abdulla Qurbaninin sözlərinə bəstələnmiş bu kövrək (həm də düşündürücü!) mahnı şəhid Əmiraslan Xeyribəyovun anasının timsalında şəhid analarına şəhid və sağ qalan qəhrəmanların özünün Oğul kəlamı kimi səslənir:

...Ölməyiblər, yənə sağdı,
Vətən, sənin şəhidlərin!..

Mahnı bitir...
Bir anlığa Mədəniyyət Mərkəzinin qarşısına qərribə bir sükut çökür; mahnı düşüncələri tarıma çəkib...
Göz yaşları kirpiklərində donanlar da var, göz yaşları üzünü yandıranlar da...
Bu üzücü sükutu Ana kəlamı pozur. Qürurla, ağır-ağır dilənlər Ana:
- Təki Vətən yaşasın!..
Bu kəlmələr tədbirin məntiqi-ruhi nəqəratıdı elə bil...

Tədbirdə ikiqat parolimpiya çempionu İlham Zəkiyev də iştirak edir. Zamanında əsgər olub, Füzuli rayonunun Aşağı Əbdülrəhmanlı kəndində yaralanıb, gözələrinin işığını itirir.

I Avropa Oyunlarının qalibi kimi dalğalandığı bayrağı ötən il döyüşçülərlə görüşündə onlara vermişdi. "İşğaldan azad edəcəyiniz ərazidə dalğalandırarsınız" demişdi. Aparıcı bildirir ki, Lələtəpədə dalğalandırılan bayraq həmin bayraqdı!..

İlham Zəkiyev qusarlı döyüşçülərin timsalında ordumuzun şəxsi heyətinə müraciət edir:

- Həmin bayrağı Şuşada da dalğalandırın! Həm də yaxın vaxtlarda!..

Qusarlı incəsənət ustalarının ifasında "Əsgər marşı" ləzgi dilində səslənir. Meydan ləngərlənir. Ürəklər coşur. Bayaقدan bəri gah kövrək, gah fərəhinə dirseklənən ataların yumruqları düyünlənir. Ürəklərindən keçənləri duymaq çətin deyil; ön səngərdən gələn oğullarla birlikdə burdan döyüşlərə getməyi arzulayırlar...

Aprel döyüşlərinin iştirakçılara Qusar rayon İcra Hakimiyyətinin təsis etdiyi "Lələtəpə" medalı təqdim edilir...

Cəbhədən gələn oğullar səngərlərə yola düşürlər.

Bir ana onların arxasınca aydınlıq suyu atır. Qusarlıların adından. Bütün əsgər analarının adından...

Əməkdar artist Cahangir Qurbanovun ifasında "Bayraqtəpə odası" səslənəndən əvvəl aparıcı bildirir ki, mahnı ön mövqələrimizdəki yüksəkliklərdən birini azad edən qəhrəmanlara ithaf olunub; yüksəkliyə verilən qeyri-rəsmi təzə ada həsr olunan mahnı səslənir. Ruhdan süzlən, milli-xəliq ruhun diliylə eşidilən "Bayraqtəpə odası" ilk dəfə ifa edilir...

Kimsənin gözlemədiyi bir məqam Mədəniyyət Mərkəzinin qarşısını qürur nəhrinə, inam ümmanına döndərir: hərbi mündir geyinmiş iki azyaşlı uşaq nizamı yerləşə meydan boyu irəliləyir. "Bu ruhda böyüyür uşaqlar! Onların bu ruhda böyümələrində belə tədbirlərin də təsiri var, şübhəsiz" - düşünürəm...

Tədbir sona yetmək ərafəsinə...

Əslində bayram bir gün əvvəl başlayıb.

Bu başlanğıc aprelin əvvəlləriylə, dörd günlük döyüşlərin sonuyla səslənir...

On səngərdən gələn oğulların adına ad olan tədbir bir gün əvvəl 1918-ci ilin martın sonlarında ermənilərin kütləvi qəbiristanlığa çevirdiyi Qanlı dərəyə yürüşlə başlayıb. Bu oğullar Qanlı dərədə qətlə yetirilənlərin nəvələridir. General-leytenant Yaşar Aydemirovun, general-mayor Rasim Əliyevin də iştirak etdiyi bu möhtəşəm yürüş ruhlarına gözyaşlıqları yürüşdü. Bu oğullar da yüzlərlə bir sırada soyqırım qurbanlarına "Hələlik mövqe qələbəsi qazandıq, baba. Ermənilər torpaqlarımızdan danışdıqlarla çıxmasalar, onların da qisməti Qanlı dərə misallı dərələr olacaq!" - deyəcəklər...

Qanlı dərədə Abdulla Qurbanı yürüş iştirakçılara müraciətlə "Gətirdiyiniz gülləri 98 il əvvəl hara qan düşsə, ora qoyun" - deyir. Az sonra o həndəvərlər qıp-qırmızı rəngə boyanır. 98 il

Aparıcı Abdulla Qurbani apreil döyüşlərindən danışır, döyüşlərin mahiyyətindən danışır, istər düşməne, istər də onun havadarlarına Azərbaycan Ordusunun gücündən, qüdrətindən, torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadir olmasından danışır. Aprel döyüşlərində qusarlı hərbi qulluqçuların da rəşadətə vurduğuna, bir nəfərin şəhid olduğunu, neçəsinin yaralandığını deyir...

Gizir Emin Əhmədov haqqında dedikləri Azərbaycan əsgərinin qətiyyətini düsturlaşdırması kəlmələrdi: polkovnik Abdulla Qurbani döyüşdən bir gün əvvəl səngərdə onunla kəlmələşib. Onda "...döyüş olsa, düşməni heç qaçmağa da macal tapmayacaq" - deyən əsgər aprelin 2-də Lələtəpə uğrunda döyüşlərdə ayağından yaralanıb. Müalicə olunur. Tədbirə hospitaldan gəlib. Qalib döyüşçü kimi...

Əmiraslan Xeyribəyov döyüşlərdə şəhid oldu. Aparıcı onun anasını, atasını, iki qardaşını tədbirə gələnlərə (deməli,

Hamının arzusudu. Bu müqəddəs arzu, təbii ki, Qusarın sərhədlərini aşacaq, bir azdan səngərlərinə dönəcək döyüşçülərlə səngərlərə də çatacaq. Əsgərlər səngərə çatanları Vətənin dedikləri bilir...

Opera və Balet Teatrının solisti, xalq artisti Samir Cəfərovun ifasında Abdulla Qurbaninin sözlərinə yazılmış "Lələtəpə fəthləri" mahnısı səslənir. Kəlmə-kəlmə düşüncələrdə şahlıq eləyir bu əzəmətli mahnı. Bu mahnı "Çağırış" mahnısının məntiqi davamıdır elə bil. Əsgərlər də, sabah əsgər olacaq yeniyetmələr də, zamanında xidmət etmiş veteranlar da böyük istəklərlə Lələtəpə döyüşçülərinə baxır. Mahni minlərin üreyinin timsalında məmləkəti Böyük Qələbəyə kökləyib!..

dədi. Göy üzündə buludlar dolayır. Az sonra yüngül çisək başlayır. Və sanılı saniyələr öncə səngiyir, elə bil təbiət tədbirin könül xoşluğuna qiymir...

Qusar rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şair Alxasov çıxışında əminliklə bildirir ki, qusarlılar torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün Ali Baş Komandanın hər əmrinə hazırdırlar...

Tədbir başa çatır...
On səngərdən gələn əsgərləri hər ana öz oğlu bilir...

Böyük Zəfər bayramı ərafəsindəyik...

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR

“Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır”

Ən nümunəvi döyüş heyətləri mükafatlandırılıb

Bu yaxınlarda Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunlarının "N" hərbi hissəsində "Ən yaxşı heyət" adı uğrunda yarış keçirilib. Sınaqda iştirak etmək hüququ qazanmış heyətlər yüksək texniki savad, döyüş bacarığı və təcrübələri ilə fərqlənmişlər. Yarışın nəticələrinin obyektiv qiymətləndirilməsi üçün münisiflər heyətinə təyin edilmiş zabitlər polkovnik-leytenant Mətləb Namazəliyev, polkovnik-leytenant Natiq Əhədov, polkovnik-leytenant Məzahir Rüstəmov, mayor Elşad Əhmədov və baş leytenant İslam Əliyev bütün heyətlərin hazırlığından razı qalıblar.

Hərbi hissənin cavabdeh zabitanın söhbətinə görə, şəxsi heyətin döyüş vərdişlərinin möhkəmlənməsinə təminat verən belə tədbirlər Hərbi Hava Qüvvələri komandanının təsdiq etdiyi plana əsasən keçirilir. "Yarışa qatılan döyüş heyətləri arasında həm prak-

tiki, həm də nəzəri hazırlıq səviyyələrinə görə qalib heyətlər seçilir. Sonda onların mükafatlandırılması təşkil edilir.

Bu yarışlar hərbi qulluqçular arasında sağlam rəqabətin

yanarmasına səbəb olur."

Bu dəfə müsabiqədə "Ən yaxşı heyət" adına baş leytenant Ruslan Şixəliyevin rəhbərlik etdiyi heyət üzvləri - müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları olan əsgərlər Rüstəm Məmmədov, Fuad Rəcəbov, Natiq Quliyev və leytenant Tural Məhdiyev rəhbərlik etdiyi heyət üzvləri - yenə də müqaviləli hərbi xidmətdə olan əsgərlər Nicat Xasməmmədov və Zakir Səfərov qalib gəliblər.

Qalib heyətlər hərbi hissənin komandanlığı tərəfindən diplom və fəxri fərmanlarla mükafatlandırılıb.

Döyüş heyətlərinin yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhu və qələbə əzmi hərbi hissənin kollektivinin hər an qarşıya qoyulan tapşırıqlarını yerinə yetirməyə hazır olmasını bir daha sübuta yetirib.

**Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycan Sovet qoşunları tərəfindən işğal ediləndə və cümhuriyyət dövründən miras qalmış ordunun sovetləşdirilməsi aparılma da, Azərbaycan dili öz aktuallığını itirmədi. Baxmayaraq ki, Azərbaycanı işğal etmiş XI Qırmızı Ordu komandanlığı hər vasitə ilə Azərbaycanı təşkil edilən hərbi qüvvələrin sovetləşməsinə, bu hərbi qüvvələrdə milliyyətin birləşməsinə çalışırdı. İlk vaxtlar buna cəhd də göstərildi. Lakin bu məqsədə nail olunmadı. Hətta bolşevizm ideyalarına inanaraq XI ordunun Azərbaycanı gəlməsinə etiraz etməyən milli dairələr də Azərbaycanda təşkil edilən hərbi qüvvələrin büsbütün Azərbaycan həyatından qoparılmasına öz etirazlarını bildirdilər. Bunun nəticəsi kimi, 1921-ci il martın 28-də Azərbaycan KP MK bürosu Azərbaycan Ordusu ilə bağlı xüsusi bir qərar qəbul etdi və bu qərarla Azərbaycanı hərbi qüvvələrin Azərbaycan hökumətinin rəhbərliyi altında aparılmasının zəruriliyi vurğulandı. Hərbiyyə və Bəhriyyə Komissarlığı rəhbərliyinin 7 aprel 1921-ci il tarixli əmrində isə Azərbaycan Ordusunun bütün hərbi hissələrində komandalrın Azərbaycan dilində verilməsinin zəruriliyi öz əksini tapdı. Təlim-tərbiyənin Azərbaycan dilində aparılması və bunun üçün rus dilində mövcud olan təlimatların Azərbaycan dilinə tərcümə edilməsi üçün xüsusi bir komissiya da yaradıldı və bu komissiyaya zəruri olan sənədlərin qısa müddət ərzində Azərbaycan dilində tərcümə edilməsi tapşırıldı.

Keçən əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda təşkil edilən hərbi hissələrdə Azərbaycan dilinin inkişaf etdirilməsi sonrakı illərdə də davam etdirildi. Mərkəz bununla razılaşmaq məcburiyyətində idi. Çünki bu yolla İttifaqın qorunub saxlanması və xüsusən də cənub sərhədlərinin qorunması üçün zəruri olan hərbi qüvvələri təmin etmək olardı.

Həmin dövrdə Azərbaycanda hərbi qüvvələrdə Azərbaycan dilinin inkişaf etdirilməsinə tanınmış hərbi alim, tam artilleriya generalı Əlağa Şixlinskiyə böyük xidmətləri var idi. O, hərbi elmini, həm də Azərbaycan dilini yaxşı bildirdi və bu da imkan verdi ki, hərbi sənədlərin Azərbaycan dilində tərcümə edilməsi daha keyfiyyətli şəkildə aparılsın. Ə.Şixlinski sonradan yazdığı xatirələrində də həmin dövrdə rus di-

linədə olan normativ sənədlərin Azərbaycan dilinə tərcümə edilməsinin çox vacib olduğunu, amma bunun üçün zəruri kadrların olmadığını bildirdi.

Bu çətinliyin qismən aradan qaldırılması üçün Ə.Şixlinski "Rusca-türkcə qısa hərbi lüğət" hazırladı və həmin lüğət 1926-cı ildə çap olundu. Bu lüğət rus dilində olan sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə edənlərin rəhbərliyi üçün hazırlanmışdı

dilməsində komandir və zabitlər üçün qiymətli vəsaitlər idi.

Vaxt ötdükcə Azərbaycanda hərbi qüvvələrdə Azərbaycan dilinin istifadəsinə diqqət zəifləməyə başladı, hər halda bu proses 1938-ci ilə kimi davam etdi. Çünki 1938-ci ildə Azərbaycan milli diviziyası ləğv edildi və bu diviziya Sovet ordusunun nizami diviziyası ilə əvəzləndi. Yeni, diviziyaların təşkili, onun təlim-tərbiyəsi Sovet ordusunun vahid normativ sənədləri əsasında quruldu və milli dilin istifadəsinə

di. Dərhal da belə diviziyaların təşkilinə başlandı. Belə diviziyalarda həm sırayı heyət, həm də zabıt heyətinin əsasını azərbaycanlılar təşkil edirdilər. Nəticədə dil problemini aradan qaldırmaq mümkün olmurdu. Zabitlə əsgər anlaşması isə verilən tapşırıqların icrasına müsbət təsir göstərirdi.

Müharibə illərində 77-ci, 223-cü, 402-ci, 416-cı milli Azərbaycan diviziyaları çox uğurlu döyüş yolu keçdilər və onların bu uğurunu şərtləndirən amillərdən biri də,

yaxşı tanış idim. Onlarla əlaqəm var idi, onlarla görüşürdüm. Ancaq hər dəfə məni narahat edən o idi ki, azərbaycanlılardan zabit vəzifəsində adam yoxdur. Biz, illərdə təxminən 60 min gənci ordu sıralarına göndərirdik. Ancaq bunların tam əksəriyyəti inşaata batalyonlarına düşürdü. Soruşanda ki, nə üçün əsgərlərdən belə istifadə edirsiniz, deyirdilər ki, bilirsiniz, onlar rus dilini bilmir. Yaxud da yaxşı bilmirlər. Bu, doğru deyildir. Onların içində bir qismi rus dilini də bildirdi. Ola bilər, kənd yerlərində olanlar rus dilini bilmirdilər, ya yaxşı bilmirdilər. Bizə deyirdilər ki, orduda hər şey texnika ilə əlaqədardır, gərək dil biləsən, ona görə də biz onları hərbi hissələrin yaxşılarında yerləşdirə bilmərik. Mən fikirləşirdim ki, əgər əsgər kimi orduda öz yerlərini tuta bilmirlərsə, onda zabitə nə demək olar. Ümumiyyətlə, SSRİ hökumətinin, Kommunist Partiyasının elan olunmamış bir qərarı var idi ki, Ali Hərbi Məktəblərə, əsasən, ruslar, ukraynalılar, belaruslar qəbul oluna bilərdilər. Qalan millətlərdən gənclərin hərbi məktəblərə qəbul edilməsinə çox nadir hadisə kimi qəbul etmək olardı. Bunları görəndə, bu barədə fikirləşəndə düşünürdüm, yaxşı, biz Sovetlər İttifaqının bərabər hüquqlu müttəfiq respublikasıyıq, böyük səlahiyyətlərimiz var. Biz nə üçün ordudan təcrid olunuruq? Demək, əlavə tədbirlər görmək lazım idi ki, bu maneəni keçsən və azərbaycanlıları orduda komandan, zabit vəzifəsinə çatdırıla bilərdi."

Yeni, dil məsələsi azərbaycanlılar arasında zabit kadrların hazırlanmasına da mane olurdu. Doğrudur, bu maneənin aradan qaldırılması istiqamətində ümum-milli liderimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında tarixi xidmətlər göstərildi. Amma bu maneənin birləşməsi aradan qaldırılması Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa edəndən sonra mümkün oldu. Məlumdur ki, müstəqilliyin ilk illərində cəmiyyətin bir çox sahələrində olduğu kimi, Azərbaycanın yeni formalaşmaqda olan ordusunda da rus dilinin geniş istifadəsi qalmaqda idi. Bu məsələdə də məhz Heydər Əliyevin qətiyyətli nəticəsində Azərbaycan dili orduda dövlət dili kimi bərqərar oldu və Azərbaycan dilinin orduda hərtərəfli istifadəsi təmin edildi.

**Gülsurə HÜSEYNOVA,
Silahlı Qüvvələrin
Hərbi Akademiyası**

Tarix

Ordu quruculuğunda dil məsələsi

(ikinci məqalə)

qadağa qoyuldu. Əslində, diviziyaların milli tərkibi elə dəyişdirildi ki, orada Azərbaycan dilinin istifadəsinə ehtiyac da qalmadı. Azərbaycandan olan çağırışçılar artıq milli diviziyaların tərkibinə deyil, İttifaqın müxtəlif ərazilərində yerləşmiş hərbi hissələrə paylandılar. Orada da onlar rus dilini bilmədikləri üçün müəyyən çətinliklərlə qarşılaşmalı oldular. Bununla, mərkəz çalışdı ki, hərbi qüvvələrdə İttifaq ideologiyası ilə heç də uyğunlaşmayan ibarət olması mərkəzdə milli zabit kadrların hazırlanmasına da bir maraq yaradırdı. Eyni zamanda milli diviziyaların mövcudluğu Azərbaycanlı əsgərlər arasında xüsusi hərbi ixtisaslar tələb edən hərbi peşələrin öyrənilməsinə də asanlaşdırırdı.

Sonuncu Azərbaycan milli diviziyası 1956-cı ildə ləğv edildi. Bu, bir tərəfdən milli zabit kadrların hazırlığına mərkəzin marağını artırırdı. Digər tərəfdən, azərbaycanlıların böyük hissəsi rus dilini zəif bildikləri üçün xüsusi hərbi ixtisas öyrədən hissələrə deyil, xidmət hissələrinə göndərilirdilər. Bu isə bütünlükdə milli maraqlara cavab vermişdi.

Umummilli lider Heydər Əliyev bu məsələyə xüsusi diqqət yetirirdi və azərbaycanlılara qarşı belə bir münasibətin mövcudluğu ilə heç də barışmırdı. Çıxışlarının birində o belə deyirdi: "Dövlət Təhlükəsizliyi orqanlarında işləyəndə bütün Azərbaycanda, habelə, SSRİ-də olan hərbi hissələrlə çox

Faşizm üzərində qələbədən 71 il keçir

Avropa müqavimət hərəkətində Azərbaycan partizanlarının rolu

Bəşər tarixində dünyaya ağalığı iddiasına düşənlər az olmayıblar. Məsələ ondadır ki, bunlar adi insanlar deyil, fitri hərbi istedad, güclü iradəyə malik olan şəxslərdir. Çox təəssüf ki, onların bu keyfiyyəti mənsub olduğu xalqın xoşbəxtliyinə yox, bədbəxtliyinə səbəb olur. İkinci Dünya müharibəsində bəşəriyyəti qana çalxalayan Adolf Hitler də belələrindən biridir.

Minlərlə azərbaycanlı vətəndaş Böyük Vətən müharibəsinin ağır illərində hitlerçilərə qarşı sinəsini sipər edərək bəşəriyyətin faşizm köləliyindən xilas edilməsində xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsini yazdı. Xüsusilə, azərbaycanlıların Avropa müqavimət hərəkətində göstərdikləri hüner, şəxsi igidlik tarixin yaddaşında dərin iz salıb. Soydaşlarımız Avropa xalqları ilə birlikdə hitlerçilərə qarşı mübarizə aparmışlar.

Təkcə Fransanın cənubunda gedən partizan hərəkətində 1000 nəfərdən, Yuqoslaviyadakı partizanların zərbə briqadasında 600 nəfərdən çox azərbaycanlı vuruşmuşdu. 1943-cü ilin yayında Krimda fəaliyyət göstərən partizan dəstələri tərkibində Azərbaycan partizan dəstəsi də var idi. Sonrakı illərdə Belarusiya torpaqlarında və Baltikyanı respublikalarda da azərbaycanlı partizanlar düşməne qarşı mübarizədə geniş miqyasda iştirak etmişlər. Həmvətənlərimizdən Ukrayna torpaqlarında faşistlərə qarşı mübarizədə 5000 nəfərə, Belarusiya torpaqlarında isə 1000 nəfərə yaxın döyüşçü məhz partizan dəstələrinə daxil idi.

Qərbi Avropanın bir sıra ölkələrində faşistlərə qarşı müqavimət hərəkətində vuruşan Vətən oğulları tarixi sərkərdəlik ənənələrimizə sadıq qalaraq, yüksək hərbi peşəkərlik nümunələri göstərmişdilər. Müharibənin bütün mərhələlərində Polşa, Çexoslovakiya, Yuqoslaviya, Bolqarıstan, İtaliya, Avropa ölkələrinin vətənpərvər insanları Sovet hərbi əsirlərinin zərərli əmək və ölüm düşərgələrindən qaçıb partizan hissələrinə və müqavimət hərəkətinə qoşulmaq cəhdlərinə hər vaxt ilə yardım göstərirdilər. Faşistlər Sovet hərbi əsirlərindən işçi qüvvəsi kimi daha çox Polşa, Fransa və İtaliyada istifadə etmişlər.

1942-1944-cü illərdə azərbaycanlı hərbi əsirlər tərəfindən Polşanın Yedlina, Almaniyanın Noyhammer-Etrans, Fransanın Rodez, İtaliyanın Udina, Triyest in Opçina şəhərlərində

Ümummillə lider Heydər Əliyev:

İkinci Dünya müharibəsi dünya tarixinə mütərəqqi qüvvələrin 1941-1945-ci illər müharibəsində qalibiyyəti kimi yazılmışdır. Azərbaycan Respublikası da qələbənin əldə olunmasında böyük xidmətlər göstərmişdir.

və Çexoslovakiyanın Bruno və Bistritsa yaşayış məntəqələrində yaradılmış gizli antifaşist təşkilatları böyük üstünlüklərə malik idi.

Vətəndən çox-çox uzaqlarda - Fransanın cənubunda yerləşən Rodez şəhərinin azadlığı uğrunda döyüşən kapitan Hüseynrza Məmmədovun adı daim fransız vətənpərvərlər tərəfindən yad edilir. Mirzəxan Məmmədov, Mirzə Məmmədli, Həsən Əliyev, Qurban Məmmədov, Paşa Cəfərxanlı Podedz qəbiristanlığında qardaş məzarlığında dəfn edilmişlər. Onların dəfn mərasimində çıxış edən polkovnik Mişel Rişard xalqımıza məhəbbətlə dolu fikir və duyğularını belə ifadə etmişdi: "Fransa azərbaycanlı hərbi əsirlərin igidliyini unutmayacaqdır. Ovladlarımız, nəvə və nəticələrimiz də biləcəklər ki, uzaq azərbaycanlı dostlarımız Fransanın faşizmdən azad edilməsi yolunda canlarını əsirgəməmişlər. Azərbaycanlı döyüşçü partizanların qəbirliyi bizim üçün əziz ziyarətə yerdir."

Fransada hərbi əsirlər arasında gizli fəaliyyət göstərənlərdən həkim Əli Şahbazovun, feldşer Tağı Quliyevin adlarını çəkmək olmur. Əsir düşərgəsində axtarış zamanı onlardan gizli sənədlər tapıldığından hər ikisini ölümə məhkum

etmişdilər. Onlardan sonra bu vəzifəni fransız dilində sərbəst danışan, düşərgədə alman zabitlərinin yanında tərəcəyə işləyən azərbaycanlı Fıqul Bayramov öz üzərinə götürür. Lakin az sonra o da faşist gestaposu tərəfindən tutularaq edam olunur.

Göstərdiyi şücaətə görə Xələf Hacıyev Fransa partizanları arasında ad qazanmışdı. Partizanlardan Əhmədiyyə Cəbrayıl, Nuru Abdullayev, Bahadır Hacıyev, Rza Rzayev, Ələkbər Möhsümov və başqaları Fransanın yüksək orden və medallarına layiq görülmüşdülər.

Əhmədiyyə Cəbrayıl Paris faşistlərdən azad edilməsində xüsusi fərqləndiyinə görə Fransanın 10 yüksək orden və medalına, o cümlədən, bu dövletin ən yüksək mükafatına - "Milli legion" ordeninə layiq görülmüşdü. Fransa Kommunist Partiyasının baş katibi Moris Torez Ə.Cəbrayılın göstərdiyi igidliyə görə Azərbaycana təşəkkür məktubu göndərmişdi.

Müharibənin ilk illərində Almaniyanın Ştranz düşərgəsində saxlanılan azərbaycanlılardan ibarət hərbi əsirlər antifaşist təşkilat yaratmışdılar. Buraya Azərbaycanın şanlı oğlu Mehdi Hüseynzadə, onun silahdaşlarından Rza Ağazadə, Qədir İsgəndərov, Firudin

Hüseynov, Cəmil İsmayılov, Cavad Həkimli, Mikayıl Quluzadə, Miryaqub Ağalarov və başqaları daxil idilər. Ştranz düşərgəsindəki azərbaycanlı hərbi əsirlər Yuqoslaviya və İtaliya torpaqlarına aparıldıqdan sonra onlar öz ətrafına çoxlu sayda slovak, yuqoslav və İtaliya vətənpərvərini cəlb edə bildilər. 1957-ci il 12 aprel tarixində "Pravda" qəzetində dərc olunan "Qəhrəman partizan" adlı yazı Mehdi Hüseynzadənin göstərdiyi igidliklərdən bəhs edirdi. Həmin yazıdan oxuyuruq: "1944-cü ilin yay günlərinin birində, cəsur partizan faşistlərin Qorileya şəhəri kənarındakı benzin anbarına yaxınlaşır. Mehdi anbarı minalayıb partladır. 3 həftədən sonra yaxınlıqdakı ikinci bir yanacaq anbarı da yandırılır. Mehdi Hüseynzadənin döyüş hesabında yüzlərlə öldürülmüş faşist vardır."

Yuqoslaviya hökumətinin yüksək orden və medalları ilə təltif olunan partizanlar arasında 40 nəfər azərbaycanlı vardır.

Kamil Məmmədovun Yuqoslaviya ərazisində Yuqoslaviya antifaşist Vəçesi tərəfindən yüksək qiymətləndirilən "Döyüş şücaətinə görə" ordeni ilə təltif edilir. O, 1958-ci ildə üçüncü dərəcəli "Döyüş Şöhrəti ordeni"nə layiq görülmüşdü.

1957-ci ildə M.Hüseynzadəyə ölümündən sonra faşist işğalçılarına qarşı mübarizədə göstərdiyi xüsusi fədakarlıqlara görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilir.

İtaliya Müqavimət hərəkətində iştirak edən azərbaycanlılardan Kəbir Məcidov, Əvəz Mirzəyev, Məhərrəm Nəcəfov, Xançoban Cəfərov, Şirin Zəkəriyyəyev və başqaları da igidlik nümunələri göstərmişlər.

İtaliya hökuməti tərəfindən Kəbir Məcidova Cüzepi "Haribaldi nişanı", Əvəz Mirzəyevə isə fəxri fərman verilmişdi. Ümumiyyətlə, Şimali İtaliyada 300-dən çox azərbaycanlı partizan vuruşmuşdu.

Uzaq İtaliya torpağında hələ Almaniya hərbi düşərgədə olarkən gizli təşkilatın yaradıcılarından biri olan Cəmil İsmayılov son ölümlə anında düşməne əylməyib, "Əlvida, Azərbaycan" deyərək ölmezliliyə qovuşmuşdu. Doğma Vətəndən çox-çox uzaqlarda əbədiyyətə qovuşan yüzlərlə azərbaycanlının ruhu bu gün şəhidlərimizin ruhu ilə birlikdə narahatdır. Çünki torpaqlarımızın bir hissəsi hələ də düşmənin işğalındadır. Amma Silahlı Qüvvələrimizin aprel şücaəti bir daha göstərdi ki, Azərbaycan oğulları son damla qanlarına kimi döyüşərək torpaqlarımızı yağıldan azad etməyə qadirdirlər.

**Hazırladı:
Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyənlərin nəzərinə

Vətəndaşlardan daxil olan çoxsaylı müraciətləri nəzərə alaraq, Silahlı Qüvvələrdə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə qəbulla bağlı müəyyən olunmuş qaydaları təqdim edirik.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə könüllü daxil olmaq arzusunda olan hərbi vəzifəli hərbi xidmət keçmək istədikləri hərbi hissələrin komandanlığına və ya Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzinə (SQ TTM) müraciət edə bilərlər.

Silahlı Qüvvələrin ehtiyacları nəzərə alınmaqla hərbi vəzifəli yalnız müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kurslarına qəbul edilirlər.

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 36.1-ci və 36.1.1-ci maddələrinə uyğun olaraq, həqiqi hərbi xidmətə qəbul üçün müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə - ən azı ümumi orta təhsili qanunla müəyyənləşdirilən müddətli həqiqi hərbi xidməti başa çatdırmış hərbi qulluqçular, 40 yaşınadək hərbi vəzifəli (zabitlər, gizirlər və miçmanlar istisna olmaqla), habelə 19 yaşından 40 yaşınadək qadınlar könüllü daxil ola bilərlər.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursu hər ilin yanvar, aprel, iyul və oktyabr aylarında mərkəzləşdirilmiş şəkildə SQ TTM-də keçirilir.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə könüllü daxil olmaq arzusunu bildirmiş şəxs (şəxslər) xidmət keçmək istədiyi hərbi hissənin komandanlığına ərizə ilə müraciət etməlidir. Namizəd tərtib edilmiş sənədlərlə (şəxsi işi ilə) birlikdə yuxarı qərargahlarda yaradılmış peşə-psixoloji seçim komissiyasına təqdim olunur. Namizədin fiziki hazırlığı, ümumi bilik səviyyəsi, məntiqi mühakimə, qərar qəbul etmə, düşünmə qabiliyyəti, peşə maraqları, ixtisas hazırlığı, ünsüyyət yaratmaq bacarığı, fərdi-psixoloji və digər keyfiyyətləri öyrənilir. Komissiya tərəfindən peşəkər yaradılışı müsbət qiymətləndirilən namizədin adı namizədlər siyahısına daxil edilir və növbəti qəbul zamanı o, kursa göndərilir.

Kursa təqdim olunan namizəd Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Həkim komissiyasında tibbi müayinədən keçərək onun xidmətə yararlılığı dərəcəsi müəyyən edilir. Yararlı hesab edilən namizədlər SQ TTM-də təşkil olunan qəbul imtahanlarında iştirak edir. İmtahanları müvəffəqiyyətlə vermiş namizədlər müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursuna (4-8 həftəlik) qəbul edilirlər. Kursu müvəffəqiyyətlə başa vuran namizədlər müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə qəbul edilirlər və ixtisaslarına uyğun müvafiq vəzifələrə təyin olunurlar.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə qəbul olunmaq üçün təqdim olunan sənədlərin siyahısı:

- komanda üzrə raport (ərizə);
- tərcümeyi-hal (1 nüsxə əllə və 2 nüsxə kompüter ilə yazılmış);
- təhsil haqqında sənədin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- doğum haqqında şəhadətnamənin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- nigah haqqında şəhadətnamənin surəti (evlidirsə) (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin surəti (uşaqları varsa) (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- xidmət (iş və ya təhsil) yerindən xidməti xasiyyətname (işləyirsə);
- yaşayış yerindən və ailə tərkibi haqqında arayış - 2 ədəd
- 2 ədəd fotosəkil (başıaçıq, anfas) 3x4 sm. ölçüdə və 2 ədəd 9x12 sm. ölçüdə;
- məhkumluğun olub olmaması barədə "ASAN xidmət" mərkəzləri tərəfindən verilmiş arayış;
- ehtiyatda olan əsgər və çavuşlar üçün hərbi biletin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 ədəd;
- sağlamlıq haqqında arayış (forma 7) (yalnız Müdafiə Nazirliyinin Mərkəzi Hərbi Poliklinikasından verilməlidir).

Qeyd: Məhkumluğu olan, evvələr əsgər, matros və çavuş vəzifələrində bağlaşma əsasında könüllü hərbi xidmətdə olarkən hərbi qulluqçuların şərəfini ləkələyən, nalayiq hərəkətlər törətdiyinə görə həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılan hərbi qulluqçuların təkrarən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə qəbul üçün müraciət etməmələri xahiş olunur.

Telefon: (012) 538-85-62; (012) 538-54-83; (012) 539-55-19.

Bu günlərdə Müdafiə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin üzvləri Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalında növbəti dəfə qanvermə aksiyası keçirib.

Hospitalın rəisi tibb xidməti polkovnik-leytenantı Tofiq Tağıyev bildirib ki, Müdafiə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsi defələrlə Vətənimizin müdafiəsində yaralanmış hərbiçilərə köməklik göstərib. Abiyat Ağadadaşovanın rəhbərlik etdiyi təşkilatın üzvlərinin cəbhə bölgələrinə müntəzəm səfərləri, əsgərlərlə görüşləri düşmənlə təmas xəttində xidmət edən döyüşçülərin ruh yüksəkliyini daha da artırır.

Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının Qan Bankı bölməsində böyük canlanma vardı. Hərbi hissələrdə çalışan mülti işçilər könüllü qan verməyə gəlmişdilər. Bölmə rəisi tibb xidməti polkovnik-leyte-

Qanvermə aksiyası keçirilib

nantı Kazım Quliyevlə görüşüb qan bağışlama aksiyası ilə bağlı fikirlərini öyrəndim. O bildirdi ki, Qan Bankı bölməsi

hospitalda müalicə alan xəstə və yaralıları lazım olan qan və qan komponentləri ilə təmin etmək üçün fəaliyyət göstərir.

"Hazırda müasir tibbi avadanlıqlarla təmin olunmuş bölmədə qanın bütün komponentləri tələbata uyğun hazırlanır. Xəstə

te və yaralıları verilən qan və qan komponentləri ən müasir üsullarla test edilir".

Kazım həkim onu da əlavə etdi ki, Müdafiə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Abiyat Ağadadaşova aprelin əvvəllərində hospitala gəlmişdi. O zaman cəbhədə gərgin döyüşlər gedirdi. Abiyat xanım bizə bildirdi ki, onun rəhbərlik etdiyi kollektiv könüllü qan vermək istəyir. Həmin vaxt Qan Bankı bölməsində lazımı qədar qan ehtiyatımız var idi. Bu səbəbdən də həmkarların bu aksiyasını qeyri-müəyyən vaxta təxirə saldıq. Onlar bu gün böyük həvəslə gəlib Silahlı Qüvvələrimizin qan ehtiyatını artırmağa kömək edirlər. Qan Bankı bölməsinin "Verəcəyiniz qan bir körpə, bir ana, bir əsgər, bir xəstə üçün həyat deməkdir" devizi donörün xeyriyyəçiliyinə verilən dəyərdir.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Şuşa hər birimizin ürəyindən keçən müqəddəs bir məkandır. Neçə illərdir ki, həsrətini, nisgilini çəkirik. Onu görmək, torpağına ayaq basmaq, buz bulaqlarının suyundan içmək üçün burnumuzun ucu göynəyir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev demişdir ki, Şuşa təkcə şuşalılar üçün yox, bütün azərbaycanlılar üçün, Vətəni, millətini sevən hər bir vətəndaşımız üçün əziz bir şəhərdir, əziz bir torpaqdır, əziz bir qaladır, əziz bir abidədir.

Şuşanın tarixi çox qədimdir. Şəhərin əsası 1750-ci illərin əvvəllərində Azərbaycanın görkəmli dövlət xadimi Pənahəli xan Cavanşir tərəfindən yaradılıb və Pənahabad adlandırılıb. Qarabağ xanlığının paytaxtı Pənahabada - Şuşaya köçürülmüşdü. Bünövrəsi qoyulan vaxtdan şəhərin bütün əhalisi yalnız azərbaycanlılar idi. Bütün məhəllələrin, küçələrin, tarixi abidələrin, imarətlərin, bulaqların adları bu şəhəri yaradan azərbaycanlılara məxsus idi. Bu gözəl şəhər 17 məhəllədən ibarət olmuşdu. Hər məhəllənin ayrıca öz məscidi, öz bulağı, öz təndiri və s. var idi. Şəhər getdikcə böyüyüb, inkişaf edib. Şuşa şəhəri üç qapısının olması ilə tanınırdı. Uçu də qədim Azərbaycan ellərinə açılırdı: Gəncə, İrəvan, Ağoğlan qapıları. Şuşa şəhəri yarandığı gündən Azərbaycan mədəniyyətinin ən mühüm mərkəzlərindən birinə çevrilmişdi. Azərbaycan musiqisinin beşiyi olan Şuşa "Qafqazın Konservatoriyası" kimi də şöhrət qazanmışdı.

Şuşanın erməni qəsbkarları tərəfindən işğal olunmasından artıq 24 il keçir. Düz 24 il əvvəl mayın 8-də öz havadarlarına arxalanan ermənilər Şuşaya

hücum edərək şəhəri ələ keçirdilər. 24 ildir ki, Şuşa düşmənlə tapdağı altında inləyib yolunuza gözləyir. 24 ildir ki, xalqımız Şuşa həsrəti ilə yaşayır. Şuşalılar doğma ocaqlarına qayıdacaqları günü həsrətlə, intizarla gözləyirlər.

Hər il Şuşanın işğalının ildönümünü respublikamızın hər yerində dərin kədərlə anılır. Erməni qəsbkarlarının işğalçılıq siyasəti qətiyyətlə pislənir, onların ünvanına lənətlər yağdırılır. İş-

ğal mövzusu ilə bağlı sərgilər keçirilir, teatrlarda intiqama, qisas çağıran tamaşalar səhnəyə qoyulur. Vətən, torpaq uğrunda şəhid olanlar ehtiramla yad olunur, hörmətlə xatırlanırlar.

Qəsbkarlar şəhər üzərinə bir neçə istiqamətdən hücum keçmişdilər. Şuşanın müdafiəçiləri nəyin bahasına olursa olsun, şəhəri qorumağa çalışır, son damla qanlarına qədər vuruşurdular. Təəssüf ki, Şuşa düşmənlə əlinə keçdi. Şəhərin müdafiəsi zamanı 195 nəfər şəhid oldu, 165 nəfər yaralandı, 58 nəfər isə itkin düşdü. Doğma ocaqlarımızı ələ keçirən düşmənlər Şuşada olan bir sıra tarixi abidələri yerlə-yeksan edib dağıtdı, evləri yandırdı.

Əminlik ki, aprel döyüşlərində gücünü dünyaya sübut edən Azərbaycan Ordusu Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin əmri ilə yenə də öz sözünü deyəcək, qəsbkarları doğma torpaqlarımızdan qovacaq. Aprel zəfəri davamlı olacaq. Lələtəpə yüksəkliyində dalğalanan bayrağımız Şuşada da dalğalanacaq! Həm də yaxın vaxtlarda...

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Veteranlarla görüş

Mayın 5-də faşizm üzərində Qələbənin 71-ci ildönümü münasibətilə Hərbi Dəniz Qüvvələrində Böyük Vətən və Qarabağ müharibələrində veteranları ilə görüş keçirilib.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri qoyulub. Ulu öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan I dərəcəli kapitan Natiq Bağirov qonaqları salamlayaraq əlamətdar gün münasibətilə onları təbrik edib. O, Böyük Vətən müharibəsində azərbaycanlıların göstərdiyi igidliklərdən danışaraq bildirdi ki, XX əsrdə İkinci Dünya müharibəsi bəşəriyyət üçün ən ağır və dəhşətli dövr olub. Almaniyada və İtaliyada yaranmış faşizm nəinki bu ölkələri, hətta bütün bəşəriyyəti təhlükə altına aldı.

İkinci Dünya müharibəsi illərində Azərbaycan xalqı həm cəbhə bölgələrində, həm də arxa cəbhədə böyük qəhrəmanlıq və igidlik nümunələri göstərib. Qısa müddətdə respublikada 87 qırıcı təyyarə batalyonu və 1124 özünümüdafiə

dəstələri təşkil olunub. 1941-1945-ci illərdə 600 mindən çox azərbaycanlı oğlan və qız cəbhəyə yollanıb. Azərbaycan diviziyaları Qafqazdan Berlinə qədər mübarizə yol keçib. 130 həmyerlimiz Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görüldü, 30 nəfəri "Döyüş Şöhrəti" ordeni, 170 min Azərbaycan əsgər və zabiti SSRİ-nin müxtəlif orden və medalları ilə təltif edilib. İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Həzi Aslanov, Sovet İttifaqı Qəhrəmanları İsrail Məmmədov, Ruslan Vəzirov, Adil Quliyev, Ziya Bünyadov, Gəray Əsədov, Məlik Məhərrəmov, Mehdi Hüseynzadə, generalardan Mahmud Əbilov, Akim Abbasov, Tərhan Əliyərbəyov, Hacıbaba Zeynalov və bir çox başqaları öz qəhrəmanlığı ilə xalqımızın şərfli tarixinə yeni səhifələr yazıblar.

Tədbirdə çıxış edən Böyük Vətən müharibəsi veteranı Əlişərif Məhərrəmov, Əli Nəsirov və Qarabağ müharibəsi veteranları o günləri yənidən xatırlayıb, döyüş xatirələrini bölüşüblər.

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Qarabağ müharibəsi veteranları cəbhə bölgəsinə yola düşüblər

Bir qrup Qarabağ müharibəsi veteranlarının cəbhə bölgəsinə səfəri başlayıb. Onlar cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissələri ziyarət edəcək, şəxsi heyətlə görüşəcəklər.

Yola düşməzdən əvvəl veteranlar Müdafiə Nazirliyində olublar. Nazirliyin yüksək rütbəli zabitlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə aprelin əvvəllərində ordumuzun əldə etdiyi uğurlardan, əməliyyatlar zamanı əsgərlərimizin hünər və

rəşadətindən danışılıb.

Bildirilib ki, mənəvi-psixoloji vəziyyətin yüksəldilməsi və tərbiyəvi işin təşkilində Qarabağ müharibəsi əlillərinin və veteranlarının rolu əvəzsizdir. Onlar mütəmadi olaraq cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissələrdə olurlar. Bu cür səfərlərin sistemli şəkildə olması məqsədəuyğundur. Şəxsi heyətlə mütəmadi görüşlərin keçirilməsi vacibdir.

Onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildiren Qarabağ müharibəsi əlilləri və veteranları müharibə illərini xatırlayıb, dayandıqları səngərlərdə Vətən keşiyi çəkən əsgərlərlə görüşməyin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Veteranlar işğal altında qalan ərazilərimizin Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında tezliklə azad olunacağına əminliklərini bildiriblər.

Gizir Mustafayev Anar Həsərət oğluna 2013-cü ildə verilmiş gizirin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Rəsulov Cavid Həsən oğluna 2013-cü ildə verilmiş şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Lalə HÜSEYNOVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet haftada iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılmır.

Lisənziya № 361

Sifariş № 247

Nüsxə 4700